

**ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA
w GORZOWIE WIELKOPOLSKIM**

z dnia 2019 r.

**w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000
Żurawie Bagno Sławskie PLH080047**

Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, 2244, 2340 oraz Dz.U. z 2019 r. poz. 1696) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Żurawie Bagno Sławskie PLH080047, zwanego dalej: „obszarem”.

§ 2. Opis granic obszaru określa załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 3. Mapę obszaru stanowi załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 4. Identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony obszaru, określa załącznik nr 3 do zarządzenia.

§ 5. Cele działań ochronnych, określa załącznik nr 4 do zarządzenia.

§ 6. 1. Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, określa załącznik nr 5 do zarządzenia.

2. Lokalizacja obszaru wdrażania działań z zakresu czynnej ochrony siedliska przyrodniczego 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk oraz gatunku rośliny 1903 lipiennika Loesela *Liparis Loeselii* określa załącznik nr 6 do zarządzenia.

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Opis granic obszaru

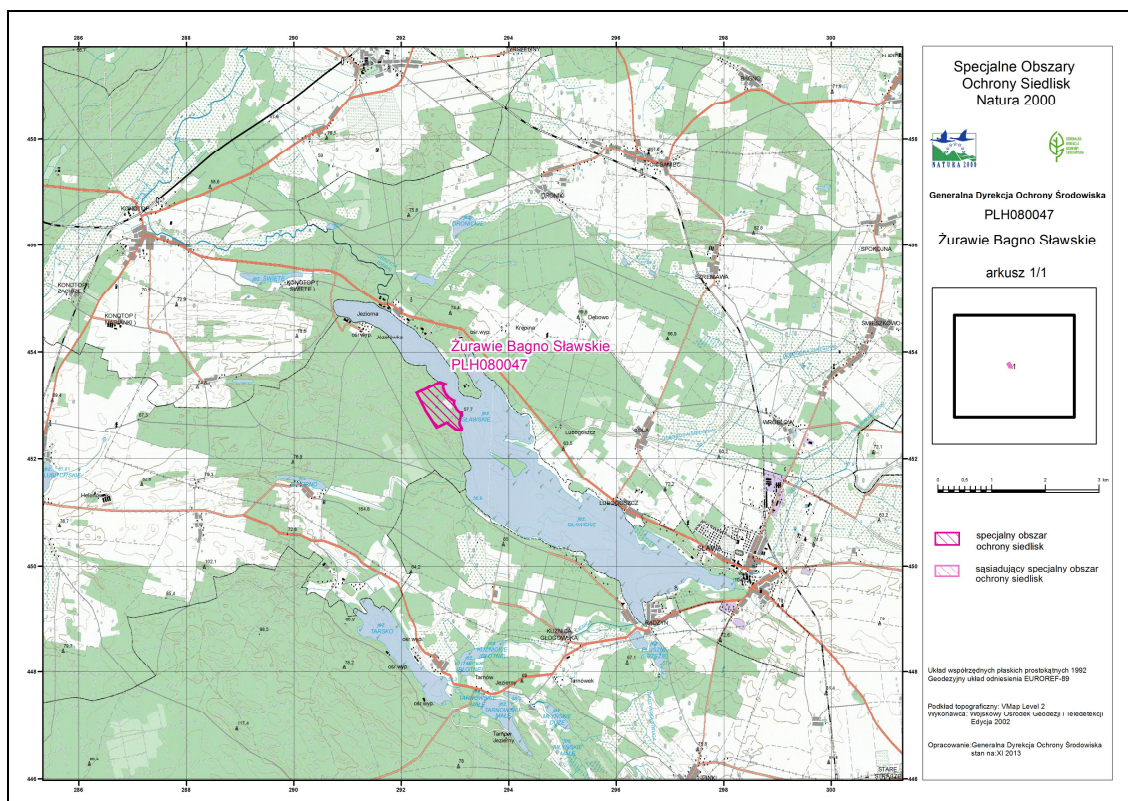
Granice obszaru opisano w postaci wykazu współrzędnych punktów jej załamania w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992:

NR PUNKTU	PL-1992	
	X	Y
1	452805,52	293108,39
2	452681,01	293076,72
3	452642,34	293088,21
4	452570,64	293125,95
5	452548,96	293119,75
6	452549,34	293091,73
7	452540,23	293021,24
8	452679,50	292844,14
9	452673,20	292832,24
10	452667,53	292821,26
11	452658,81	292803,33
12	452639,21	292763,12
13	452633,56	292751,59
14	452609,55	292702,45
15	452586,67	292655,43
16	452897,86	292454,13
17	452901,52	292451,80
18	452910,28	292447,42
19	452928,93	292438,00
20	453035,26	292384,49
21	453089,95	292357,01
22	453239,26	292281,94
23	453254,11	292313,20
24	453294,57	292397,94
25	453304,60	292419,22
26	453340,76	292494,89
27	453364,83	292545,47
28	453372,92	292562,47
29	453383,68	292585,03
30	453399,86	292618,89
31	453407,44	292634,84
32	453447,69	292719,42
33	453442,42	292731,12
34	453413,97	292813,26
35	453378,49	292782,73

36	453345,14	292773,29
37	453293,29	292788,64
38	453227,69	292821,25
39	453222,01	292824,04
40	453150,29	292878,23
41	453096,59	292965,13
42	453084,84	292982,75
43	453066,11	292980,67
44	453017,34	292975,21
45	452932,11	293024,99
46	452900,27	293054,59
47	452893,90	293060,46
48	452876,16	293082,87
49	452868,98	293124,51
50	452805,52	293108,39

Załącznik nr 2 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
w Gorzowie Wielkopolskim
z dnia2019 r.

Mapa obszaru



Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony obszaru

L.p.	Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
1.	7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska		Uproszczona struktura gatunkowa płatów: zanik elementów kalcyfilnych w warstwach mszystej i zielnej, ekspansja mezofilnych graminoidów i innych taksonów związanych z kolejnymi etapami łądowania basenu torfowiskowego.
		M01.02 Susze i zmniejszenie opadów		Tendencja wieloletnia, intensyfikująca negatywne trendy (obniżanie się poziomu wód, wkraczanie ekspansywnych gatunków mezofilnych wypierających taksony charakterystyczne dla siedliska, zakwaszenie) wywołane wcześniejszym zaburzeniem reżimu hydrologicznego w misie torfowiska.
		I02 Problematiczne gatunki rodzime		Ekspansja trzęślicy modrej, olszy czarnej (w tym licznych odrośli), kruszyny pospolitej oraz sosny zwyczajnej na torfowisku – gatunków będących główną przyczyną złego stanu siedliska 7230 w obszarze.
		J02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych		Na otwartym torfowisku oraz w otaczających zbiorowiskach leśnych istnieją zarastające rowy, które spowodowały nieodwracalne zmiany w reżimie hydrologicznym torfowiska i zaburzenia w gradiencie trofii i zasobności układu. Aktualnie manifestują się one m.in. opisanymi formami degeneracji fitocenoz

				wskaźnikowych dla siedliska i rozwojem roślinności typowej dla początkowych/umiarkowanie zaawansowanych stadiów sukcesji.
		K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja		Główną przyczyną obecnego tempa i kierunków sukcesji roślinności na omawianym torfowisku były działania polegające na modyfikacji krążenia (budowa rowów odwadniających). Sukcesja przejawia się ekspansją trzęślicy modrej oraz wkraczaniem nalotów drzew i krzewów, w tym regeneracja poprzez pędy odroślowe (olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i>).
			K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja	Znacząco zaburzony bilans wodny torfowiska oraz zaawansowanie procesów sukcesji wtórnej mogą doprowadzić do całkowitego zaniku siedliska.
2.	*91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródliskowe)	Nie dotyczy (brak przedmiotu ochrony w obszarze)		
3.	1903 Lipiennik Loesela <i>Liparis loeselii</i>	J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska		Wyrażna tendencja do zanikania soczewki podmursyjnej oraz zarastania dolinek z okresowym horyzontem wodnym.
		K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja		Wypieranie subneutralnych, mszystych szuwarów będących siedliskiem lipiennika Loesela przez mezofilne traworośla i/lub olsy turzycowe.

		M01.02 Susze i zmniejszenie opadów		Tendencja wieloletnia; szerokie amplitudy wahań poziomu wody połączone z długimi okresami znaczącego przesuszenia powodują eutrofizację siedliska i ekspansję gatunków mezofilnych, a w konsekwencji kurczenie się mikrosiedlisk dostępnych dla lipiennika Loesela.
		I02 Problematiczne gatunki rodzime		Dynamika olszy czarnej, kruszyny pospolitej, sosny zwyczajnej i trzęślicy modrej; wypieranie lipiennika Loesela przez gatunki ekspansywne.
			M02.03 Zmniejszenie populacji lub wyginięcie gatunku	Z uwagi na niekorzystne parametry populacyjne (niewielka liczba osobników) oraz wyraźnie niekorzystne procesy sukcesyjne (wkraczanie gatunków leśnych i łąkowych).
			K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja	Zakwaszenie siedlisk i naturalna eutrofizacja powodowane odkładaniem wojłoku przez gatunki szuwarowe i łąkowe; znacząco zaburzony bilans wodny torfowiska oraz zaawansowanie procesów sukcesji wtórnej mogą doprowadzić do całkowitego zaniku siedliska gatunku.

Kody zagrożeń podano zgodnie z *Instrukcją wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000 wersja 2012.1* opracowaną przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska

Cele działań ochronnych

Lp.	Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Cele działań ochronnych
1.	7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	Poprawa stanu ochrony siedliska przyrodniczego do poziomu U1, poprzez kontynuację działania usuwania nalotów drzew i krzewów oraz wykaszanie roślinności szuwarowej i traworośli.
2.	*91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe)	Nie dotyczy (brak przedmiotu ochrony w obszarze)
3.	1903 Lipiennik Loesela <i>Liparis loeselii</i>	Poprawa stanu ochrony gatunku do poziomu U1, poprzez kontynuację działania usuwania nalotów drzew i krzewów.

Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania

Działania ochronne			Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Nr	Opis zadania ochronnego		
Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin oraz ich siedlisk				
7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk 1903 Lipiennik Loesela <i>Liparis loeselii</i>	A1	Usuwanie drzew i krzewów z powierzchni siedliska wraz z wyniesieniem pozyskanej biomasy poza jego granice-w okresie wrzesień-grudzień. Działanie należy wykonać w 1, 2, 3, 4, 5, 6 roku obowiązywania planu zadań ochronnych.	Płaty siedliska przyrodniczego i płat występowania gatunku zgodnie z rysunkiem stanowiącym załącznik nr 6 do zarządzenia	Miejscowy nadleśniczy
7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	A2	Ręczne wykaszanie roślinności wraz z usunięciem pozyskanej biomasy poza granice siedliska przyrodniczego w każdym roku przez trzy kolejne lata. Działanie należy wykonać w 1, 2, 3 roku obowiązywania planu zadań ochronnych.	Płaty siedliska przyrodniczego zgodnie z rysunkiem stanowiącym załącznik nr 6 do zarządzenia	Miejscowy nadleśniczy

<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>				
7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk 1903 Lipiennik Loesela <i>Liparis loeselii</i>	C1	Ocena stanu ochrony zgodnie z założeniami metodycznymi obowiązującymi w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Monitoring należy wykonać w 5 oraz w 10 roku obowiązywania planu zadań ochronnych.	Obszar Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem

Załącznik nr 6 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
w Gorzowie Wielkopolskim
z dnia2019 r.

LOKALIZACJA OBSZARÓW WDRAŻANIA DZIAŁAŃ Z ZAKRESU OCHRONY CZYNNEJ SIEDLISKA
PRZYRODNICZEGO 7230 I GATUNKU 1903 LIPIENNIK LOESELA (DZIAŁANIA A1, A2)



UZASADNIENIE

Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Żurawie Bagno Sławskie PLH080047 został wyznaczony w związku z wypełnieniem zobowiązań Państwa Polskiego względem wymogów wynikających z Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, ze zm.), na podstawie decyzji Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r., której aktualne brzmienie zawiera Decyzja z dnia 9 grudnia 2016 r. w sprawie przyjęcia dziesiątego, zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz. Urz. UE L.2016.353/324).

Na podstawie art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 ze zm.) do zadań Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, należy w szczególności, ochrona i zarządzanie obszarami Natura 2000 na zasadach i w zakresie określonych ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614 ze zm.), dalej zwaną ustawą: o ochronie przyrody.

W związku z powyższym, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska, jako organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 na podstawie przepisu art. 27a ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, oraz koordynujący w myśl przepisu art. 32 ust. 3 ww. ustawy, funkcjonowanie obszarów Natura 2000 na obszarze swojego działania, obowiązany jest do sporządzenia oraz przyjęcia środków ochrony, o których mowa w regulacji art. 28 ustawy o ochronie przyrody.

Zgodnie z dyspozycją przepisu art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem, sporządza projekt planu zadań ochronnych na okres 10 lat; pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty lub od dnia wyznaczenia obszaru specjalnej ochrony ptaków. Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i/lub przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Podstawowym celem opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, jest jak najszybsze rozpoczęcie działań niezbędnych dla skutecznej jego ochrony, czyli wdrożenie stosownych środków ochrony mających na celu utrzymanie (jeżeli jest właściwy) lub przywrócenie (jeżeli jest niezadawalający lub zły) stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru. Obowiązek osiągnięcia tak sformułowanego celu działań ochronnych na gruntach o różnej strukturze własności, w tym w szczególności stanowiących własność prywatną, wymógł na ustawodawcy nadanie planu zadań ochronnych - statusu normy prawnej ustanawianej w formie zarządzenia jako akt prawa miejscowego. Zgodnie z regulacją przepisu art. 28 ust. 8 ustawy o ochronie przyrody, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 położonego na terenie więcej niż jednego województwa ustanawiają wspólnie, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, regionalni dyrektorzy ochrony środowiska, na których obszarze działania znajdują się części tego obszaru. W związku z powyższym, iż zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych obszaru, przedmiotowa ostoja Natura 2000, położona jest administracyjnie w całości w granicach województwa lubuskiego, na terenie Gminy Nowa Sól, należy przyjąć, iż przytoczony powyżej przepis prawa art. 28 ust. 8 ustawy o ochronie przyrody, nie znajduje zastosowania w niniejszym postępowaniu legislacyjnym.

Szczegółowy zakres i tryb sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 oraz spektrum prac koniecznych do wykonania na potrzeby opracowania projektu planu, określa art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody oraz rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego

2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z 2010 r ze zm.).

Zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody, projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
 - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
 - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
 - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Ponadto, przy opracowaniu projektu planu, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska, obowiązany jest do stosowania, oprócz wyżej przytoczonych przepisów prawa powszechnie obowiązującego, wytycznych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska z dnia 12 grudnia 2012 r. „w sprawie opracowania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000” oraz Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000, GDOŚ. wersja 2012.1.

Organ sporządzający projekt planu zadań ochronnych, zgodnie z przepisem art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, ma obowiązek zapewnienia możliwości zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem projektu tego dokumentu, a także zgodnie z regulacją przepisu art. 28 ust. 4 ww. ustawy, obligatoryjnie zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu dokumentu.

Ponadto, organ sporządzający projekt planu zadań ochronnych, zgodnie z dyspozycją art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, obowiązany jest do podania informacji o projektach planów zadań ochronnych tworzonych dla form ochrony przyrody, w publicznie dostępnych wykazach danych, o których mowa w art. 23 w/cyt. ustawy.

W myśl przepisu art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1464), projekt planu zadań ochronnych, wymaga uzgodnienia z właściwym miejscowo wojewodą.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, sporządził projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Żurawie Bagno Sławskie PLH080047,

uwzględniając przepis art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody oraz treść rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, a także postanowienia obowiązujących wytycznych i instrukcji.

W toku prac planistycznych związanych ze sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Żurawie Bagno Sławskie PLH080047, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, jako organ sprawujący nadzór nad obszarem, obowiązany był do dokonania szeregu czynności obejmujących m.in.:

1.) opis granic obszaru, który dokonano w formie wektorowej warstwy informacyjnej, w oparciu o wyznaczenie 50 punktów węzłowych, dla których podano długość i szerokość geograficzną w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, zgodnie z wymogami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1247);

2.) ustalenie terenu objętego projektem planu zadań ochronnych, polegającym na sprawdzeniu, czy zachodzą przesłanki do nieobejmowania planem zadań ochronnych części lub całości obszaru Natura 2000 na podstawie warunków określonych przepisem art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody. Zgodnie z przytoczonym przepisem prawa, planu zadań ochronnych, nie sporządza się dla obszaru Natura 2000 lub jego części: (1) dla których ustanowiono plan ochrony, o którym mowa w art. 29 ustawy o ochronie przyrody; (2) dla obszaru lub jego części - pokrywającego się w całości lub w części z obszarem parku narodowego, rezerwatu przyrody lub parku krajobrazowego, dla których ustanowiono plan ochrony uwzględniający zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody; (3) dla obszaru lub jego części - pokrywającego się w całości lub w części z obszarem parku narodowego lub rezerwatu przyrody, dla których ustanowiono zadania ochronne uwzględniające zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody; (4) dla obszaru lub jego części - pokrywającego się w całości lub w części z obszarem będącym w zarządzie nadleśnictwa, dla którego ustanowiony plan urządzania lasu uwzględnia zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody.

Na podstawie przeprowadzonych czynności sprawdzających uznano, iż w postępowaniu obejmującym sporządzenie projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Żurawie Bagno Sławskie PLH080047, nie zachodzi żadna z przesłanek o której mowa w art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody, stąd projekt planu został opracowany dla obszaru w całości;

3.) ustalenie przedmiotów ochrony obszaru objętego projektem planu zadań ochronnych, polegające na dokonaniu czynności weryfikacji danych wyjściowych o obszarze, w tym w szczególności przekazanych do Komisji Europejskiej w formie opisowych i przestrzennych baz danych, a także uwzględnieniu aktualnych wyników badań naukowych oraz dostępnych źródeł literaturowych, w zakresie ustalenia istotności obszaru dla ochrony siedlisk przyrodniczych występujących w obszarze.

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych obszaru (data aktualizacji: 2017-02) przedmiotowa ostoja Natura 2000 pełni w skali kraju istotne znaczenie dla ochrony i zachowania 2 typów siedlisk przyrodniczych (7230, 91E0) ujętych w załączniku I Dyrektywy Unii Europejskiej 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory oraz 1 gatunku rośliny (1903) ujętej w załączniku II Dyrektywy Unii Europejskiej 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. Wszystkie ww. siedliska przyrodnicze oraz gatunek rośliny wyszczególnione zostały także w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. 2010 nr 77 poz. 510).

W trakcie terenowych badań naukowych przeprowadzonych w związku z opracowaniem niniejszego projektu planu zadań ochronnych, pozyskano nową wiedzę naukową, pozwalającą na usunięcie z listy przedmiotów ochrony obszaru siedlisko przyrodnicze: *91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnion glutinoso-incanae*). Siedlisko to zostało błędnie zdiagnozowane. Jako siedlisko *91E0 błędnie uznano występujące w obszarze olsy *Carici elongatae-Alnetum*, które nie są identyfikatorem żadnego typu siedliska przyrodniczego. W związku z powyższym, organ sprawujący nadzór nad obszarem wszczął procedurę zmiany statusu ochrony przedmiotowych typów siedlisk, zgodnie z wytycznymi Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w sprawie wprowadzania zmian do bazy danych obszarów Natura 2000, co oznacza jednak w przypadku korekty in minus, konieczność dodatkowego uzyskania akceptacji wnioskowanej zmiany przez Komisję Europejską.

4.) ustalenie oceny stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru objętego projektem planu zadań ochronnych na podstawie parametrów określonych rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, a także indywidualnego zestawu wskaźników, przyjętych na podstawie wiedzy naukowej do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody oraz raportów i notyfikacji, o których mowa w art. 38 tej ustawy.

Na podstawie przeprowadzonych czynności sprawdzających ustalono, iż siedlisko 7230 uzyskało ocenę na poziomie złym (U2), natomiast 1903 lipiennik Loesela również uzyskał ocenę na poziomie złym (U2);

5.) przeanalizowano istniejące i potencjalne zagrożenia dla utrzymania lub osiągnięcia właściwego stanu zachowania przedmiotów ochrony obszaru, a także dokonano oceny prawdopodobnych kierunków zmian uwarunkowań przyrodniczych i gospodarczych oraz ich możliwego wpływu na parametry oceny stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru.

Na podstawie przeprowadzonej analizy wykazano, że do najistotniejszych zagrożeń obszaru odpowiadających w głównej mierze za określony powyżej stan ochrony przedmiotów ochrony obszaru, należy w szczególności zaliczyć: (1) zaburzenia hydrologiczne (przesuszenie, dekompozycja złoży, zanik cech typowych dla siedliska) oraz oddziaływanie niepożądanych rodzimych gatunków roślin na fitocenozy tworzące siedlisko przyrodnicze 7230, w tym siedlisko występowania lipiennika Loesela 1903, dla ochrony których wyznaczono przedmiotowy obszar Natura 2000;

6.) sformułowano cele działań ochronnych do osiągnięcia w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych w sposób umożliwiający ich monitoring oraz weryfikację w trakcie realizacji ustaleń planu.

Za nadrzędny cel ochrony w odniesieniu do wszystkich przedmiotów ochrony obszaru, uznano utrzymanie otwartego charakteru siedliska, poprzez wykonywanie określonych zabiegów ochrony czynnej – głównie usuwanie nalotów i odrostów drzew i krzewów.

Wyżej wymienione cele działań ochronnych, zostały sformułowane przy uwzględnieniu istniejących uwarunkowań społeczno-gospodarczych i lokalnosiedliskowych, a także panujących ograniczeń wynikających z dostępności określonych metod i środków technicznych w zakresie działań związanych z ochroną przyrody, przy zachowaniu jednak ogólnej zasady przybliżenia obszaru do stanu "przyrodniczo optymalnego" tj. przywrócenia właściwego stanu ochrony wszystkim przedmiotom ochrony na jego poziomie;

7.) ustalono działania ochronne zapewniające skuteczne i efektywne osiągnięcie założonych celów działań ochronnych, a także monitoring przyjętych parametrów i wskaźników stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru. Przyjęto, że działania ukierunkowane na cyklicznie, powtarzalne usuwanie nalotów i odrostów drzew i krzewów umożliwią w perspektywie najbliższych 10 lat na osiągnięcie założonych celów działań ochronnych w odniesieniu do wszystkich przedmiotów ochrony obszaru.

8.) zaprojektowano działania dotyczące monitoringu stanu ochrony wszystkich przedmiotów ochrony obszaru oraz realizacji celów działań ochronnych w obszarze. Przedmiotowy monitoring realizowany będzie zgodnie z obowiązującymi standardami metodycznymi stosowanymi w monitoringu siedlisk przyrodniczych i gatunków przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w ramach realizacji Państwowego Monitoringu Środowiska, z częstotliwością co 5 lat, tj. w 5 oraz 10 roku obowiązywania planu zadań ochronnych (zad. nr C1). Realizacja przedmiotowego działania, oprócz dostarczania informacji o skuteczności wdrażanej ochrony (i możliwości jej bieżącej weryfikacji), umożliwi Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w dalszej perspektywie czasowej, także na realizację dyspozycji określonej brzmieniem przepisu art. 31 ustawy o ochronie przyrody, oraz stanowić będzie merytoryczną podstawę dla wypełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 38 powyższej ustawy przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska względem Komisji Europejskiej;

9.) dokonano szczegółowej analizy zapisów obowiązujących studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a także planu zagospodarowania przestrzennego województwa lubuskiego, których ustalenia mogą potencjalnie stworzyć ryzyko naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody.

Na podstawie przeprowadzonych czynności sprawdzających ustalono, że nie istnieją przesłanki stanowiące podstawę do sformułowania wskazań do zmian w dokumentach planistycznych dla Gminy Nowa Sól oraz w planie zagospodarowania przestrzennego województwa lubuskiego.

W trakcie prac nad projektem planu zadań ochronnych, nie ustalono istnienia przesłanek o których mowa w § 3 ust. 8 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, uzasadniających potrzebę sporządzenia planu ochrony dla części lub całości obszaru Natura 2000.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, wykonując dyspozycje przepisu art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, którego celem jest: "zapewnienie możliwości udziału zainteresowanych osób i podmiotów prowadzących działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000", zorganizował i przeprowadził cykl spotkań dyskusyjnych, na które każdorazowo zapraszano wszystkie kluczowe z punktu widzenia ochrony obszaru grupy interesu, organy administracji publicznej oraz zainteresowane osoby prawne i fizyczne. Spotkania warsztatowo-dyskusyjne, odbyły się w siedzibie Nadleśnictwa Sława Śląska, według następującego harmonogramu: I spotkanie – 6 czerwca 2019 r., II spotkanie – 4 września 2019 r. (łącznie we wszystkich spotkaniach udział wzięło: 35 osób).

Zaproszeni przedstawiciele organów, instytucji oraz podmiotów zainteresowanych ochroną obszaru, stworzyli tzw. Zespół Lokalnej Współpracy tj. grupę roboczą, współpracującą z organem sprawującym nadzór nad obszarem, w celu zapewnienia pełnej transparentności procesu planistycznego oraz możliwie jak najszerszego udziału społeczeństwa w opracowaniu treści i ustaleń do sporządzanego projektu dokumentu. W skład Zespołu Lokalnej Współpracy obszaru Natura 2000 Żurawie Bagno Sławskie PLH080047, weszli reprezentanci oraz przedstawiciele następujących grup interesu:

- 1) Nadleśnictwa Sława Śląska,
- 2) Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze,
- 3) Wykonawcy projektu planu zadań ochronnych – *Paludella* Pracownia Przyrodnicza
- 4) Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim.

Celem spotkań dyskusyjnych było wypracowanie przez ich uczestników wspólnej wizji ochrony obszaru Natura 2000 uwzględniającej zarówno obowiązki ochrony przedmiotów ochrony, jak

również potrzeb i aspiracji osób oraz podmiotów korzystających z obszaru do zrównoważonego rozwoju. Wnoszone na bieżąco, w trakcie prac Zespołu Lokalnej Współpracy uwagi i wnioski członków grupy, miały realny wpływ na ostateczną treść projektu dokumentu, poddanego następnie, zgodnie z art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody, procedurze konsultacji społecznych, na zasadach określonych ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 28 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, a także art. 39 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, obwieszczeniem z dnia 24.04.2019 r. znak: WPN-I.6320.1.1.2019.WT podał do publicznej wiadomości informacje o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Żurawie Bagno Sławskie PLH080047, podając informację o:

- 1) przystąpieniu do opracowania projektu dokumentu i jego przedmiocie,
- 2) możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu,
- 3) możliwości składania uwag i wniosków, wskazując jednocześnie 21-dniowy termin ich składania,
- 4) a także wskazał organ właściwy do rozpatrzenia uwag i wniosków.

Powyższy obowiązek w zakresie podania ww. informacji do publicznej wiadomości wykonano zgodnie z czynnościami określonymi w przepisie art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, publikując w ustawowo przewidzianym terminie wskazane wyżej informacje w formie obwieszczenia z dnia 24.04.2019 r. znak: WPN-I.6320.1.1.2019.WT.

- 1) na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (BIP) Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim,
- 2) na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim,
- 3) na tablicy ogłoszeń wszystkich jednostek samorządu terytorialnego objętych granicami obszaru Natura 2000,
- 4) w prasie o odpowiednim do rodzaju dokumentu zasięgu.

Zgodnie ze stanowiskiem Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, wyrażonym pismem z dnia 22 listopada 2011 r., z uwagi że ww. założenia mają charakter ogólny i zawierają wyłącznie wskazanie elementów, które powinny się znaleźć w sporządzanym projekcie planu zadań ochronnych, bez określenia jednak konkretnych rozwiązań, należy przeprowadzić postępowanie z udziałem społeczeństwa, zgodnie z art. 39 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, także na etapie sporządzonego projektu dokumentu, czyli projektu zarządzenia organu w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych. W tym miejscu należy podkreślić, iż z uwagi na cel ww. regulacji, czyli zapewnienie społeczeństwu jak najszerszej możliwości udziału w opracowaniu dokumentu, powyższy tryb postępowania (czyli zapewnienie przez właściwy organ dwukrotnego udziału społeczeństwa w postępowaniu legislacyjnym) daje najpewniejsze, powszechne prawo zarówno do informacji o środowisku, jak i do czynnego udziału opinii publicznej w jego ochronie, w tym w szczególności, do udziału w opracowaniu dokumentu, którego przedmiotem jest sporządzenie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

Mając powyższe na uwadze, udział społeczeństwa w opracowaniu projektu zarządzenia, zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego

ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, został zapewniony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, obwieszczeniem z dnia r. znak:, zawierającym informację o przystąpieniu do konsultacji społecznych sporządzonego projektu zarządzenia ustanawiającego plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Żurawie Bagno Sławskie PLH080047, zgodnie z czynnościami określonymi art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

W ramach ww. procedury, w przewidzianym okresie ustawowym, wpłynęły do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, ze strony opinii publicznej uwagi i wnioski dotyczące przedmiotowego projektu dokumentu. W związku z powyższym, zgodnie z dyspozycją przepisu art. 42 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, organ zawarł poniżej szczegółowe uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w przedmiotowym postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w trakcie przedmiotowej procedury.

Informacja o projekcie dokumentu została opublikowana w dniu r. pod numerem: ... w publicznie dostępnym wykazie danych zawierających informację o środowisku „EKOPORTAL” prowadzonym na podstawie art. 21 ust. 2 pkt 24 lit.a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, wypełniając w ten sposób, dyspozycje określoną brzmieniem art. 21 ust. 1 w/cyt. ustawy.

Wojewoda Lubuski pismem z dnia r. znak: ..., działając na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, uzgodnił projekt zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Żurawie Bagno Sławskie PLH080047.

Wprowadzenie w życie przedmiotowej regulacji, stanowi wywiązanie się właściwych rzeczowo organów administracji państwa z obowiązku określonego przepisem art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, transponującego przepis art. 6 ust. 1 Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, w zakresie przyjęcia skutecznych środków ochrony względem wyznaczonego na terytorium państwa członkowskiego obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty.

Ponadto przyjęta regulacja, w sposób precyzyjny i zrozumiały określa w poszczególnych normach zarządzenia m.in. cele ochrony obszaru, jego zagrożenia oraz ustalone działania ochronne przedstawione zarówno w aspekcie przestrzennym (lokalizacyjnym), jak również w zakresie podmiotowym (tj. odpowiedzialności za ich wykonanie). W związku z powyższym, przyjęte zarządzenie i zawarte w nim regulacje, będą miały znaczenie, a także oddziaływać będą na właścicieli i zarządców, a także użytkowników gruntów, na obszarze których występuje siedlisko przyrodnicze i gatunek rośliny będące przedmiotami ochrony obszaru. W szczególności dotyczy to podmiotów prawnych.

Przyjęcie planu zadań ochronnych, umożliwi także Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska i Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska, na podejmowanie i realizację czynności formalno-prawnych określonych przepisami art. 31, art. 32 ust. 2 pkt 3, art. 37 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody oraz przyczyni się także do: (1) usprawnienia wykonywanych procedur ocen oddziaływania planów i/lub przedsięwzięć na cele ochrony obszaru Natura 2000, pod względem ich kwalifikacji (screeningu) w zakresie możliwości wywierania negatywnego wpływu na obszar, z zastrzeżeniem jednak, że przedsięwzięcia nie ujęte w niniejszym planie jako zagrożenia, należy traktować jako mogące potencjalnie wpływ taki wywoływać; (2) eliminacji uznaniowości co do rozstrzygnięć administracyjnych w postępowaniach związanych z zarządzaniem i ochroną obszaru; (3) usprawnienia

skutecznej aplikacji w zakresie pozyskania środków na realizację działań ochronnych, z uwagi na ujęcie ich w niniejszym planie wraz ze szczegółowym określeniem ich zakresu rzeczowego.

Zatem dalsze utrzymywanie dotychczasowego stanu prawnego (bez przyjętej regulacji w formie planu zadań ochronnych), byłoby nie tylko uchybieniem względem przytoczonych przepisów prawa krajowego i Wspólnotowego, ale również byłoby stanem znacząco utrudniającym skuteczne stosowanie obowiązujących przepisów prawa w zakresie ochrony przyrody, przez właściwe w tym względzie organy administracji publicznej.

Realizacja ustaleń planistycznych zawartych w niniejszym akcie prawa miejscowego, finansowana będzie zgodnie z przepisem art. 39 ustawy o ochronie przyrody, zasadniczo ze środków Unii Europejskiej, a w zakresie nie objętym finansowaniem przez Wspólnotę ze środków budżetu państwa, a także z budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Szacuje się, że koszt realizacji działań ochronnych oraz monitoringowych zawartych w niniejszym akcie normatywnym w okresie jego obowiązywania wyniesie łącznie około zł.

Zarządzenie nie zawiera przepisów technicznych i nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 239, poz. 2039 ze zm.).